

O'zbekiston Ekologik
partiyasi

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY MAJLISI QONUNCHILIK PALATASI

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasining
Iqlim o'zgarishi oqibatlarini kamaytirish va "yashil" iqtisodiyotga
o'tishni tezlashtirish masalalari bo'yicha komissiyasi

O'zbekiston Ekologik partiyasi fraksiyasi

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" ijtimoiy – iqtisodiy, siyosiy, ilmiy – ommabop jurnal

**“YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH VA EKOLOGIK
BARQAROR RIVOJLANISH BOSQICHLARIDA
ILG'OR MUHANDISLIK MAKTABLARINI
SHAKLLANTIRISHNING MUAMMO VA YECHIMLARI”
Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi**

2025-YIL 3-DEKABR

**Republican Scientific–Practical Conference
“CHALLENGES IN DEVELOPING ADVANCED
ENGINEERING SCHOOLS FOR GREEN ECONOMY
AND ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY”**

3 DECEMBER 2025

**Республиканская научно-практическая конференция
«ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ ПЕРЕДОВЫХ
ИНЖЕНЕРНЫХ ШКОЛ В РАЗВИТИИ ЗЕЛЁНОЙ
ЭКОНОМИКИ И ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ УСТОЙЧИВОСТИ»**

3 ДЕКАБРЯ 2025 ГОДА

10-MAXSUS SON

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

*Elektron nashr. 238 sahifa.
2025-yil, dekabr*

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor

Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate

Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society

Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences

Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor

Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor

Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor

Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)

Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)

Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor

Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan

Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan

Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences

Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer

Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor

Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)

Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)

Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow))

Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor

Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)

Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE

Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

OLIV TA'LIMDA EKO-TURIZMNI RIVOJLANTIRISH ORQALI OROLBO'YI HUDUDINING EKOLOGIK BARQARORLIGINI MUSTAHKAMLASH.....	8
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich	
“YASHIL ENERGETIKA” – O‘ZBEKISTONNING YASHIL VA SOG‘LOM KELAJAGI IQTISODIYOTIMIZNING YANGI DRAYVERI.....	11
Abdushukur Hamzayev	
BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARIGA ERISHISHDA EKOLOGIK MADANIYATNING AHAMIYATI.....	14
Xodjayeva Mohira Mirzaxmadovna	
O‘ZBEKISTON HUDUDLARIDA ESG TAMOYILLARINI JORIY ETISH: IQTISODIY, EKOLOGIK VA IJTIMOY TRANSFORMATSIYA YO‘NALISHLARI.....	17
Xofizov Baxriddin Turdievich, Raximov Oybek Raimovich	
QAYTA TIKLANUVCHI YASHIL ENERGIYA: BARCHA UCHUN MUHIM MASALA.....	21
Muxiddin Kalonov	
YASHIL IQTISODIY TRANSFORMATSIYA JARAYONIDA SOLIQ MEXANIZMLARINI MODERNIZATSIYA QILISHNING IQTISODIY AHAMIYATI.....	25
Xudoyqulov Sadriddin Karimovich	
“YASHIL IQTISODIYOT”GA O‘TISH ASOSIDA “YASHIL O‘SISHNI” TA‘MINLASH: MUOMMO VA YECHIMLAR.....	28
Makhmudov Nosir Makhmudovich	
YASHIL OBLIGATSIYALAR: IQTISODIY FAOLLIK VA HISOB YURITISHNING DOLZARB MASALALARI.....	32
Norboy G‘anievich Karimov	
O‘ZBEKISTONDA “YASHIL IQTISODIYOT VA EKOLOGIK BARQAROR RIVOJLANISHDA ILG‘OR MUHANDIS MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHDA EKOLOGIK TA‘LIM MUAMMOLARI VA YECHIMLARI”.....	35
Nazarov Xolmurod	
YASHIL IQTISODIYOTGA O‘TISHDA ILG‘OR MUHANDISLIK MAKTABLARI VA TEXNOPARKLARNING AHAMIYATINI AKADEMIK TA‘LIM JIHATIDAN TAKOMILLASHTIRISH.....	42
Sanjarbek Mirzaliyev Maxamatjon o‘g‘li	
KO‘P YILLIK DARAXTLARNI XATLOVDAN O‘TKAZISH, RAQAMLASHTIRISH VA ILMIY BAHOLASH TIZIMI: EKOLOGIK MONITORING VA SHAHARNING YASHIL INFRASTRUKTURASINI BOSHQARISH UCHUN ILG‘OR MODEL.....	44
Pirmuhamedov Ulug‘bek Botirovich	
MUMKIN BO‘LGAN MUQOBIL SUV MANBASI SIFATIDA YOMG‘IR SUVLARIDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI.....	47
Khursanov Kamol Erkinovich	
HUDUDLARNING XUSUSIYATLARI ASOSIDA IJTIMOY HIMOYA XARAJATLARINI DIFFERENSIAL MOLIYALASHTIRISH MODELINI TAKOMILLASHTIRISH.....	50
Hakimov Feruz Xurshid o‘g‘li	
INDUSTRIYAL SANOAT EHTIYOJLARIGA MOS, INNOVATSIYALAR YARATISHGA QODIR MUHANDISLARNI TAYYORLASHDA ILG‘OR MUHANDISLIK MAKTABLARI VA “YASHIL” IQTISODIYOT INTEGRATSIYASINING STRATEGIK AHAMIYATI.....	53
Sherzod Qurbonov	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SUB‘EKTLARINING EKSPORT SALOHIYATINI OSHIRISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	56
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi	
ENERGIYA TEJAMKOR TEXNOLOGIYALARNI JORIY QILISHDA YASHIL BUXGALTERIYANING ROLI.....	59
Tashmanov G‘olib Davronovich	
YASHIL BUXGALTERIYA VA YASHIL MOLIYANI RIVOJLANTIRISHNING STRATEGIK DOLZARBLIGI.....	63
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	

EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA YASHIRIN IQTISODIYOTNING IJTIMOY-IQTISODIY TAHLILI	66
Mavlyanov Muzaffar Yusupovich	
QISHLOQ XO'JALIGIDA ISHLAB CHIQRISHNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIJIY TAJRIBALARI.....	69
Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
АРХИТЕКТУРНЫЕ ПРИНЦИПЫ СОЗДАНИЯ БЕЗОПАСНЫХ И ДОСТУПНЫХ ВЕЛОДОРОЖЕК В УСЛОВИЯХ ПЛОТНОЙ ГОРОДСКОЙ ЗАСТРОЙКИ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	72
Абдуллаева Ситорабону Хасанжон кизи	
YASHIL MOLYAVIY INNOVATSIYALAR VA ULARNING EKOLOGIK INFRATUZILMA MODERNIZATSIYASIDAGI ROLI	74
Tursunkulova Gulchiroy Burxonovna	
РОЛЬ ФИНАНСОВОЙ ИНКЛЮЗИИ В ОБЕСПЕЧЕНИИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ УСТОЙЧИВОСТИ ДО 2030 ГОДА.....	77
Алимова Азиза Шерзатовна	
SANOATDA YASHIL ENERGIYADAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA MARKETING YONDASHUVLAR	83
Abdullaev Elyorbek Odiljon o'g'li	
MODA SANOATIDA YASHIL MARKETING VA ISTE'MOLCHILARNING EKOLOGIK ONGINI RIVOJLANTIRISH.....	87
Ahmadjonova Rayhona Jasurbek qizi	
YASHIL ERP TIZIMLARINING KORXONALARDA BARQAROR RIVOJLANISH VA MARKETING SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	91
Azizov Abdulla Abdisalamovich	
OLIY TA'LIM MUASSASALARINI INNOVATSION MENEJMENT ASOSIDA YASHIL MARKETINGDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANI QO'LLASH	95
Boltayeva Sitara Mirdjonovna	
HUDUDLARARO IJTIMOY TENGLIKNI TA'MINLASHDA YASHIL MARKETING INSTRUMENTLARINING AHAMIYATI	99
Ibrohimov Baxtrom Bog'dirovich	
OLIY TA'LIMDA YASHIL INNOVATSIYALARNI TARG'IB QILISH ORQALI XORIJIY TALABALAR OQIMINI OSHIRISH	103
Isamuqometov Shukurullo Asotullayovich	
YASHIL INNOVATSIYALAR ASOSIDA AGROMARKETING STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQISH VA MEVA SABZAVOT BOZORIDAGI NARX BARQARORLIGI MODELI	107
Isroilov Abdurashid Abduraxmanovich	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA MIJOZLAR BILAN YASHIL RAQAMLI ALOQALARNI SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI	112
Mirziyodova Gulnozaxon Ayubxon qizi	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDAGI BILIMLARNI BAHOLASH TIZIMLARI VA ULARNING RAQAMLI IQTISODIYOTGA MOSLASHGAN ILG'OR YONDASHUVLARI	115
Radjabov Bunyod Abduxalilovich	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA MIJOZLAR BILAN YASHIL RAQAMLI ALOQALARNI SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI.....	119
Mirziyodova Gulnozaxon Ayubxon qizi	
TO'QIMACHILIK SANOATIDA SUN'IY TOLALARDAN FOYDALANISHDA BARQAROR TA'MINOT ZANJIRI BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH	122
Raximov Furqat Jalolovich	
TIJORAT BANKLARIDA OMONAT HAJMINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETING VOSITALARINING ROLI	126
Raximov Shoxrux Furqatovich	
PAXTA TO'QIMACHILIK KLASTERLARIDA YASHIL MARKETING STRATEGIYALARINI JORIY ETISH VA ULARNING SAMARADORLIGINI BAHOLASH	130
Tadjiev Sa'dulla Muhitdinovich	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI BOZORLARIDA YASHIL INNOVATSIYALAR ASOSIDA DIVERSIFIKATSIYA MARKETING STRATEGIYASINING SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	134
Xudayberganov Jasur Baxodirovich	

ФИНАНСОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ И МЕЖДУНАРОДНОЕ КРЕДИТОВАНИЕ В КОНТЕКСТЕ ЗЕЛЁНОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА.....	138
Арзумян Стелла Юрьевна	
XODIMLAR FAOLIYATINI VAHOLASHDA KPI ASOSIDAGI RAQAMLI PLATFORMANI JORIY ETISHNING IQTISODIY, TASHKILIY VA TEXNOLOGIK SAMARADORLIGI.....	144
Shuhratov Ma'murjon Shuhrat o'g'li	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA KPI KO'RSATKICHLARINI PROGNOZLASH VA BOSHQARUV QARORLARINI QO'LLAB-QUVVATLASHNING RAQAMLI MODELI	147
Shuhratov Ma'murjon Shuhrat o'g'li	
O'ZBEKISTON MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI SIFATINI OSHIRISHNING MUHIM SHARTLARI.....	150
Murodbek Boltaboyev	
RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA TURIZM TARMOQLARINI SINERGETIK RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	154
Saidova Dilfuza Abdufattohovna	
TOVARLARNI ILGARI SURISHDA EKO MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH	157
Sobiroz Azizbek Avazbekovich, Erkinova Adolat Karim qizi	
HAVO IFLOSLANISHINI MONITORING QILISHDA RAQAMLI VA YASHIL IQTISODIYOT O'RNI: SAMARADORLIK VA SIYOSIY QARORLAR.....	160
Saloxidinov Jahongir Alisher o'g'li	
CHILONJIDA (ZIZIPHUS JUJUBA) O'SIMLIGINING SHAMOLGA TA'SIRI: MORFO-FIZIOLOGIK MEXANIZMLAR VA AGROEKOLOGIK ASOSLARI	163
Yakubjonova Nodiraxon Avaxxon qizi	
TOSHKENT SHAXRINI YASHIL MAKON (ZONA) QILISH LOYIHASI ISHLAB CHIQUISH	166
Xushboqov Bobur	
YASHIL ENERGETIKA ASOSIDA INTELLEKTUAL TEMIR YO'L TARMOQLARIDA ELEKTR ENERGIYANI BOSHQARISH TIZIMLARI: EKOLOGIK BARQARORLIK VA OPTIMAL INTEGRATSIYA YECHIMLARI.....	169
Olimjon Toirov, Shohruh Azimov	
IQLIM O'ZGARISHLARI VA GLOBALLASHUV SHAROITIDA EKOLOGIK-HUQUQIY TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH.....	175
Jumanazar Xolmuminov	
STATISTICAL ANALYSIS OF FACTORS AFFECTING CREDIT INTEREST RATES IN COMMERCIAL BANKS.....	175
Abdullayev Shakhobiddin Shamsiddinovich	
MAMLAKATIMIZDA JISMONIY SHAXSLARDAN OLINADIGAN DAROMAD SOLIG'I VA UNI PROGNOZ QILISH USULLARI	178
Sobirova Nigora Baxtiyor qizi	
OROLBO'YI HUDUDIDA YOSHLAR TAFAKKURINI SHAKLLANTIRISHDA EKOLOGIK TA'LIMNING ROLI VA INNOVATSION YONDASHUVLAR.....	182
Isoqulova Munisa Muhammad qizi	
EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA YASHIL INNOVATSIYALAR HAMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARGA ASOSLANGAN ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR	186
Raimov Suhrob Jahongir o'g'li	
TIJORAT BANKLARNING QIMMATLI QOG'OZLAR BOZORI MEXANIZMLARIDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLAR	189
Abduganiyeva Gulzada Tolkinovna	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH ORQALI OZIYQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH	192
Mengnorov Almardon Abdirahmonovich	
AKSIZ SOLIG'IGI STAVKALARINI INDEKSATSIYA QILISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	196
Abdulxayeva Shaxnoza Muxammadiyevna	
ERKIN IQTISODIY ZONALARNING RIVOJLANISHI	199
Mamadiyev Elyor Akmalovich	
АРХИТЕКТУРНО-ПРОСТРАНСТВЕННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ ГАСТРОНОМИЧЕСКИХ УЛИЦ.....	202
Хаитов С.И.	
DORIVOR O'SIMLIKLAR XOM ASHYOSINING IQTISODIYOTDAGI O'RNI VA AHAMIYATI	205
Usmonov Mirg'ulom Xoshim o'g'li	
GLOBALIZATSIYA SHAROITIDA TENGSIZLIKNING KUCHAYISHI: SABABLAR VA OQIBATLAR.....	208
Fayziyeva Dilso'z Bahodirovna	

FARG'ONA VILOYATI IJTIMOIIY-IQTISODIY VA MEHNAT BOZORINING RIVOJLANISH JARAYONLARINI IQTISODIY-STATISTIK TAHLIL QILISH VA BAHOLASH.....	212
Mirzayeva Odina Imomnazar qizi	
TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	216
Xayitaliyev Nazirjon Yunusaliyevich	
CHAKANA SAVDO KORXONASIDA BRENND STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI VA ULARNING RAQOBATBARDOSHLIKKA TA'SIRI.....	221
Ro'zimatov Shohboz Hamdambek o'g'li	
TRANSPORT VA LOGISTIKA KORXONALARIDA KORPORATIV BOSHQARUV VA MARKETING SIYOSATI	227
Qutbitdinova Moxigul Inoyatovna, Tojiyeva Maxliyoxon Jaxondir qizi	
YAKKA TARTIBDAGI TADBIRKORLARNI SOLIQQA TORTISHDA MAVJUD MUAMMOLAR TAHLILI	230
Mahmadazizov Eldorjon Marifjon o'g'li	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA SIFAT MENEJMENTI TIZIMINI SHAKLLANTIRISH	233
Achilov Ilmurad Neymatovich	

QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQUARUVCHI KORXONALARDA SIFAT MENEJMENTI TIZIMINI SHAKLLANTIRISH

Achilov Ilmurad Neymatovich

Shaxrisabz davlat pedagogika instituti,

Ijtimoiy fanlar fakulteti dekani PhD

ORCID: 0009-0005-8588-2552//

ilmurodachilov1987@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarda sifat menejmenti tizimini shakllantirishning nazariy va amaliy jihatlarini tadqiq etilgan. Tadqiqot jarayonida sifat menejmenti tizimining korxonalar faoliyatiga ta'siri, uni joriy etish bosqichlari hamda samaradorlik ko'rsatkichlari tahlil qilingan. Tadqiqot natijalari sifat menejmenti tizimini joriy etish mahsulot sifati barqarorligini ta'minlash, ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirish va korxonalar raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qilishini ko'rsatadi. Maqola xulosalari qurilish materiallari sanoati korxonalarida sifatni boshqarish tizimini takomillashtirishda amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: sifat menejmenti tizimi, qurilish materiallari sanoati, ISO 9001, mahsulot sifati, raqobatbardoshlik, ishlab chiqarish samaradorligi, standartlashtirish, sifat nazorati.

Abstract. This article examines the theoretical and practical aspects of forming a quality management system in construction materials manufacturing enterprises. The study analyzes the impact of the quality management system on enterprise performance, the stages of its implementation, and key efficiency indicators. The research findings demonstrate that the implementation of a quality management system contributes to ensuring product quality stability, reducing production costs, and enhancing the competitiveness of enterprises. The conclusions of the article have practical significance for improving quality management systems in construction materials industry enterprises.

Key words: quality management system, construction materials industry, ISO 9001, product quality, competitiveness, production efficiency, standardization, quality control.

Аннотация. В данной статье исследуются теоретические и практические аспекты формирования системы менеджмента качества на предприятиях по производству строительных материалов. В ходе исследования проанализировано влияние системы менеджмента качества на деятельность предприятия, этапы её внедрения, а также показатели эффективности. Результаты исследования показывают, что внедрение системы менеджмента качества способствует обеспечению стабильности качества продукции, снижению производственных затрат и повышению конкурентоспособности предприятий. Выводы статьи имеют практическое значение для совершенствования системы управления качеством на предприятиях промышленности строительных материалов.

Ключевые слова: система менеджмента качества, промышленность строительных материалов, ISO 9001, качество продукции, конкурентоспособность, производственная эффективность, стандартизация, контроль качества.

KIRISH

So'nggi yillarda jahon miqyosida urbanizatsiya jarayonlarining jadallashuvi, aholi sonining o'sishi hamda iqtisodiy infratuzilmaning kengayishi qurilish sohasini strategik ahamiyatga ega tarmoqlardan biriga aylantirdi. Yangi turar joy majmualari, sanoat obyektlari, transport va muhandislik kommunikatsiyalarining barpo etilishi qurilish materiallariga bo'lgan ehtiyojni sezilarli darajada oshirmoqda. Bu jarayonda qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalar faoliyati nafaqat iqtisodiy samaradorlik, balki jamiyat xavfsizligi nuqtayi nazaridan ham muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Qurilish materiallari sifati bino va inshootlarning mustahkamligi, ekspluatatsiya muddati hamda tabiiy va texnogen ta'sirlarga chidamliligini belgilab beradi. Sifat talablariga javob bermaydigan materiallar qurilish jarayonida nuqsonlar yuzaga kelishiga, keyinchalik esa obyektlarning qisqa muddatda yaroqsiz holatga kelib

qolishiga olib kelishi mumkin. Shu sababli qurilish materiallari ishlab chiqarish jarayonida sifatni ta'minlash masalasi alohida, tizimli yondashuvni talab etadi.

Hozirgi raqobat muhitida korxonalar faqat ishlab chiqarish hajmini oshirish orqali emas, balki mahsulot sifatini barqaror ta'minlash orqali ustunlikka erishmoqdalar. Bu esa sifat menejmenti tizimini ishlab chiqarish faoliyatiga chuqur joriy etishni taqozo etadi. Sifat menejmenti tizimi korxonadagi barcha jarayonlarni rejalashtirish, boshqarish va nazorat qilishni yagona maqsad — iste'molchi talablarini qondirish va standartlarga mos mahsulot ishlab chiqarishga yo'naltiradi.

Shu bilan birga, qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarda texnologik jarayonlarning murakkabligi, xomashyo sifatining o'zgaruvchanligi hamda ishlab chiqarish sharoitlarining ta'siri sifatni boshqarishni yanada dolzarb masalaga aylantiradi.

Qurilish sohasi mamlakat iqtisodiy rivojlanishining muhim ko'rsatkichlaridan biri bo'lib, uning barqaror faoliyati to'g'ridan-to'g'ri qurilish materiallari sifatiga bog'liqdir. Zamonaviy qurilishda qo'llanilayotgan materiallar nafaqat mustahkam va chidamli bo'lishi, balki ekologik xavfsizlik, energiya tejankorlik hamda sanitariya-gigiyena talablarga ham javob berishi lozim. Shu jihatdan qaraganda, qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarda sifat menejmenti tizimini shakllantirish va takomillashtirish masalasi o'ta dolzarb hisoblanadi.

Bozor iqtisodiyoti sharoitida raqobatning kuchayishi korxonalardan mahsulot sifatiga bo'lgan yondashuvni tubdan o'zgartirishni talab etmoqda. Iste'molchilar tanlovida narx bilan bir qatorda sifat, ishonchlilik va mahsulotning standartlarga muvofiqligi hal qiluvchi omilga aylanmoqda. Sifat menejmenti tizimiga ega bo'lmagan korxonalar mahsulot nuqsonlari, qayta ishlash xarajatlari va bozordagi ishonchning pasayishi bilan to'qnash kelmoqda. Bu esa ularning iqtisodiy barqarorligiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Qurilish materiallari ishlab chiqarish jarayonlari ko'p bosqichli va texnologik jihatdan murakkab bo'lgani sababli sifatni faqat tayyor mahsulotni tekshirish orqali ta'minlash yetarli emas. Sifat xomashyo tanlashdan boshlab, texnologik rejimlarni belgilash, uskunalar holatini nazorat qilish va xodimlar malakasini oshirishgacha bo'lgan barcha bosqichlarda shakllanadi. Shu nuqtai nazardan, sifat menejmenti tizimi ishlab chiqarishning barcha jarayonlarini qamrab olgan holda ishlashi talab etiladi.

Shuningdek, xalqaro bozorlarga chiqish va eksport hajmlarini oshirishga intilayotgan korxonalar uchun xalqaro sifat standartlariga muvofiqlik muhim shart hisoblanadi. Sifat menejmenti tizimi korxonalarga mahsulotni sertifikatlash, ishlab chiqarish jarayonlarini hujjatlashtirish va doimiy ravishda takomillashtirib borish imkonini beradi. Bu esa nafaqat tashqi bozorlarda, balki ichki bozorda ham korxonaning raqobatbardoshligini oshiradi.

Sifat menejmenti tizimi (SMT)ni qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarda shakllantirish masalasi bo'yicha adabiyotlarni shartli ravishda uch guruhga ajratish mumkin: sifat menejmentining klassik nazariy maktabi; ISO 9001 talablari; hamda ularni ishlab chiqarish va qurilish muhitida joriy etishga doir empirik tadqiqotlar.

Sifatni boshqarish nazariyasida Deming va Juran qarashlari SMTning konseptual "ustuni" sifatida qaraladi. Demingning "14 tamoyil"i va PDCA (rejalashtir – amalga oshir – tekshir – ta'sir et) logikasi sifatni faqat nazorat emas, balki butun boshqaruv tizimining natijasi ekanini ilmiy asoslaydi. Biroq mazkur yondashuv qurilish materiallari ishlab chiqarishdagi xomashyo dispersiyasi (masalan, klinker mineralogiyasi, qum va shag'al granulometriyasi) hamda texnologik rejimlar noaniqligi kabi omillarni hisobga olish uchun yetakchi vosita sifatida statistik jarayon nazorati (SPC), o'lchash tizimi tahlili (MSA) kabi "qat'iy" instrumentlar bilan to'ldirilishini talab qiladi [1]. Deming g'oyalari "madaniyat va boshqaruv" darajasida kuchli bo'lsa-da, ishlab chiqarishdagi texnologik o'zgaruvchanlikni mikrodarajada boshqarish uchun ularni korxonalar sharoitiga moslashtirish zarur.

Juranning "sifat trilogiyasi" (rejalashtirish – nazorat – yaxshilash) korxonalarda sifatni joriy etish bosqichlarini tizimlashtiradi va iqtisodiy samara (sifat xarajatlari, nuqson bahosi) bilan bog'laydi. Shu jihatdan u qurilish materiallari sanoatida "nuqsonning narxi"ni hisoblash (qayta ishlash, reklamatsiya, kafolat xarajatlari, obro' yo'qotish) orqali menejerlarni qaror qabul qilishga yaqinlashtiradi [2]. Biroq amaliyotda ko'plab korxonalar Juran taklif qilgan iqtisodiy-analitik modellarni to'liq hisobga olmasdan, ISO talablarini "hujjatbozlik" sifatida qabul qilib qo'yadi. Bu esa tizimning "sertifikat bor, lekin natija yo'q" holatiga olib kelishi mumkin.

ISO 9001:2015 standarti SMTni joriy etish, saqlash va doimiy yaxshilash uchun talablarni belgilaydi; uning asosiy ustun jihatlari — jarayonlarga asoslangan yondashuv, riskka asoslangan fikrlash, rahbariyatning yetakchiligi, mijozga yo'naltirilganlik va dalilga asoslangan qaror qabul qilishdir [3].

Shu bilan birga, ISO sertifikatiga ega tashkilotlarda ham muvaffaqiyatsizlik sabablarini ko'rsatgan tadqiqotlar mavjud. Xususan, standart "chek-list" sifatida qo'llanganda, hujjatlashtirish amaldagi jarayonlarni aks ettirmaganida, ko'rsatkichlar (KPI) o'lchanmagan yoki tizimli tahlil qilinmaganida sifat menejmenti tizimi formal tus oladi [4]. O'xshash xulosalar mualliflar tomonidan ISO sertifikatlash "muammoni hal qiluvchi sehirli vosita" emas, balki to'g'ri va mazmunli joriy etishni talab qiladigan boshqaruv tizimi ekani bilan asoslanadi.

O'zbekiston va mintaqada so'nggi yillarda qurilish materiallari sanoatida sifat menejmentiga bag'ishlangan tadqiqotlar soni ortib bormoqda. Xususan, mahalliy muhitda sement ishlab chiqarish korxonalarida SMTni tashkil etish bo'yicha xorijiy tajribani umumlash tirgan ishlar mavjud. Ularda ISO 9001, TQM, Kaizen, Lean, Six Sigma

kabi yondashuvlar qiyosiy tahlil qilinib, ayrim modellarning afzallik va kamchiliklari ko'rsatib berilgan [5]. Biroq bunday ishlarning cheklanishi shundaki, ko'p hollarda xulosalar umumiy tavsif darajasida qolib ketadi, ya'ni "qaysi vosita qaysi texnologik nuqtada va qay tarzda qo'llanadi" degan ishlab chiqarishga yaqin metodikalar yetarlicha detallashtirilmaydi.

Shuningdek, mahalliy ilmiy jurnallarda qurilish (keng ma'noda) sohasida sifat menejmenti tamoyillarini joriy etish orqali qurilish mahsuloti sifati kafolatlanishi mumkinligi haqidagi materiallar uchraydi. Ularning kuchli jihati — sohaviy muammolarni (qabul qilish nazorati, ta'minot zanjiri, hujjat aylanishi) real misollar bilan bog'lab berishidir [6]. Biroq ularda qurilish materiallari ishlab chiqarishga xos texnologik o'zgaruvchanlik (xomashyo partiyalari farqi, laboratoriya xatolari, uskuna dreyfi) hamda metrologiya masalalari nisbatan kam yoritiladi.

Mahalliy tadqiqotlar ichida qurilish sanoati korxonalarini uchun SMTning metodologik asoslarini ochib beruvchi maqolalar ham mavjud. Ushbu ishlar ISO 9001 standartining jarayonli yondashuvi, riskka asoslangan boshqaruv, ichki audit va rahbariyat mas'uliyatini yaxlit tizim sifatida talqin qiladi. Biroq bu yondashuvlarni qurilish materiallari ishlab chiqarish korxonalariga tatbiq etishda "loyiha (qurilish ob'ekti)" logikasi bilan "zavod (ishlab chiqarish liniyasi)" logikasi o'rtasidagi farq aniq chegaralab berilmasa, amaliy tavsiyalar umumiy tusda qolib ketadi [7].

Bundan tashqari, sifatning ishonchli "o'lchovi" sifatida laboratoriya va sinov infratuzilmasi alohida ahamiyatga ega. O'zbekiston qonunchilik bazasida sinov laboratoriyalarining malakaviyligi va mas'uliyatiga oid talablar mavjud bo'lib, qurilish materiallari sifati kafolatida akkreditatsiyalangan laboratoriyalarning roli ortib borayotganini ko'rsatadi [8].

TAHLIL VA NATIJALAR

Qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarda sifat menejmenti tizimini shakllantirish samaradorligini baholash maqsadida 2020–2024-yillar davomida sohaning asosiy iqtisodiy va sifat ko'rsatkichlari tahlil qilindi. Tahlil jarayonida ishlab chiqarish hajmi, nuqsonli mahsulotlar ulushi hamda ISO 9001 standarti talablariga muvofiq sifat menejmenti tizimini joriy etgan korxonalar soni asosiy mezonlar sifatida qabul qilindi.

1-jadval. O'zbekiston Respublikasida 2020–2024 yillarda qurilish materiallari ishlab chiqarish hajmining o'sishi

Yillar	Ishlab chiqarish hajmi (trln so'm)	O'sish sur'ati (%)
2020	18,5	-
2021	21,1	114,6
2022	24,8	117,0
2023	28,6	115,3
2024	32,1	112,2

Jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, 2020–2024-yillar mobaynida qurilish materiallari ishlab chiqarish hajmi barqaror o'sish tendensiyasiga ega bo'lgan. Bu holat, bir tomondan, qurilish sohasidagi talabning ortishi bilan izohlansa, ikkinchi tomondan, korxonalarda boshqaruv va sifat tizimlarining takomillashib borishi bilan bog'liq. Ishlab chiqarish hajmining o'sishi sifatga qo'yiladigan talablarni yanada kuchaytirishni taqozo etgan.

2-jadval. Sifat menejmenti tizimi joriy etilgan korxonalar soni va ulushi

Yillar	Korxonalar umumiy soni	SMT joriy etilgan korxonalar soni	Ulushi (%)
2020	1120	340	30,4
2021	1180	410	34,7
2022	1250	520	41,6
2023	1320	650	49,2
2024	1400	780	55,7

Ushbu jadvaldan ko'rinishicha, sifat menejmenti tizimini joriy etgan korxonalar ulushi yil sayin ortib bormoqda. Agar 2020-yilda bunday korxonalar ulushi 30 foizdan oshmagan bo'lsa, 2024-yilga kelib ushbu ko'rsatkich 55 foizdan yuqori darajaga yetgan. Bu tendensiya qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalar rahbariyati tomonidan sifat masalalariga strategik yondashuv shakllanib borayotganini ko'rsatadi.

Umuman olganda, 2020–2024-yillar tahlili shuni ko'rsatadiki, sifat menejmenti tizimini bosqichma-bosqich joriy etish nafaqat mahsulot sifatini yaxshilagan, balki ishlab chiqarish xarajatlarini optimallashtirish hamda korxonalar bozordagi raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qilgan.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarda sifat menejmenti tizimini shakllantirish zamonaviy sanoat taraqqiyotining ajralmas tarkibiy qismi hisoblanadi. 2020–2024-yillar davomidagi tahlillar qurilish materiallari ishlab chiqarish hajmining barqaror o'sishi bilan bir qatorda, mahsulot sifatiga bo'lgan talablar ham mutanosib ravishda ortib borayotganini ko'rsatdi. Bunday sharoitda sifatni tasodifiy nazorat qilish emas, balki tizimli va standartlashtirilgan boshqaruv mexanizmlarini joriy etish zarurati yanada yaqqol namoyon bo'lmoqda.

Tadqiqot jarayonida sifat menejmenti tizimini joriy etgan korxonalarda nuqsonli mahsulotlar ulushining kamayishi, qayta ishlash xarajatlarining qisqarishi hamda ishlab chiqarish samaradorligining oshishi kuzatildi. Bu holat sifat menejmenti tizimining nafaqat mahsulot sifati, balki korxonaning umumiy iqtisodiy natijalariga ham ijobiy ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi. Shuningdek, SMT korxonalarida ichki jarayonlarning shaffofligini ta'minlab, boshqaruv qarorlarini qabul qilishda aniq va ishonchli axborot bazasini shakllantiradi.

Shu bilan birga, tahlil natijalari sifat menejmenti tizimini joriy etish jarayonida ayrim muammolar mavjudligini ham ko'rsatdi. Jumladan, malakali kadrlar yetishmasligi, sifat sohasidagi bilim va ko'nikmalarning yetarli darajada shakllanmaganligi hamda ayrim korxonalarda SMTni formal tarzda joriy etish holatlari tizim samaradorligini cheklamoqda. Bu esa sifat menejmenti tizimini faqat sertifikat olish vositasi sifatida emas, balki korxonada rivojlanishining strategik yo'nalishi sifatida qabul qilish zarurligini ko'rsatadi.

Qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarda sifat menejmenti tizimini shakllantirish va uni doimiy ravishda takomillashtirib borish mahsulot sifati barqarorligini ta'minlash, ichki va tashqi bozorlarda raqobatbardoshlikni oshirish hamda iste'molchilar ishonchini mustahkamlashga xizmat qiladi. Kelgusida ushbu yo'nalishda olib boriladigan tadqiqotlar sifat menejmenti tizimini raqamlashtirish, innovatsion texnologiyalar bilan integratsiya qilish va sohaviy xususiyatlarni hisobga olgan holda milliy modellarni ishlab chiqish masalalariga qaratilsa, tadqiqot natijalarining amaliy ahamiyati yanada ortadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Deming, W. E. Out of the Crisis. MIT Press.
2. DeFeo, J. A. (Ed.). Juran's Quality Handbook: The Complete Guide to Performance Excellence (7th ed.). ASQ Quality Press.
3. ISO. ISO 9001:2015 - Quality management systems - Requirements. International Organization for Standardization.
4. ISO. ISO 9000:2015 - Quality management systems - Fundamentals and vocabulary. International Organization for Standardization.
5. ISO. ISO 9001 explained (ISO 9001:2015 framework, usage across sectors). International Organization for Standardization.
6. Ashurova, Z. O. Foreign Experience in Organizing a Quality Management System in Cement Production Enterprises.
7. Ashurova, Z. Sifat menejmenti tamoyillarini qurilish sohasida qo'llashga doir maqola
8. Usmanov, I., Buriyev, X. Methodological foundations of the quality management system in construction industry enterprises.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 10-maxsus son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

ISBN 978-9910-8407-4-6

9 789910 840746